
Skýrsla um starfsemi
yfirkattanevndar
á árinu 2013

1. Hlutverk yfirskattanefndar

Yfirskattanefnd starfar samkvæmt lögum nr. 30/1992, um yfirskattanefnd, með síðari breytingum, og öðrum lögum þar sem kveðið er á um verkefni og skyldur nefndarinnar.

Yfirskattanefnd er æðsti úrskurðaraðili innan stjórnarsýslunnar í þeim málum sem í valdsvið hennar eru lögð. Ákvörðunum nefndarinnar verður því ekki skotið til fjármálaráðherra eða annars aðila innan stjórnarsýslunnar.

Verkefnum yfirskattanefndar má skipta í þrjá flokka:

- Úrskurðarvald yfirskattanefndar tekur í fyrsta lagi til kærumála vegna ákvarðana ríkisskattstjóra um skatta og skattstofna, svo og vegna annarra ákvarðana ríkisskattstjóra, eftir því sem nánar er ákveðið í lögum. Meðal annars úrskurðar yfirskattanefnd um kærur vegna bindandi álita sem ríkisskattstjóri lætur uppi samkvæmt lögum um bindandi álit í skattamálum. Einnig eru sektarákvarðanir ársreikningaskrár vegna vanrækslu á að standa skil á ársreikningi til opinberrar birtingar kærnlegar til yfirskattanefndar. Ríkisskattstjóri kemur fram gagnvart yfirskattanefnd fyrir hönd gjaldkrefjenda í þessum málum.
- Í öðru lagi hefur yfirskattanefnd með höndum ákvörðun sekta m.a. samkvæmt lögum um tekjuskatt, lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda og lögum um virðisaukaskatt, svo og ákvörðun sekta samkvæmt lögum um bókhald og lögum um ársreikninga, eftir því sem nánar er kveðið á um í lögum þessum. Skattransóknarstjóri ríkisins er kröfuaðili í sektarmálum.
- Í þriðja lagi úrskurðar yfirskattanefnd í ágreiningsmálum vegna ákvarðana sýslumanna um erfðafjárskatt, sbr. 2. mgr. 8. gr. laga um erfðafjárskatt.

2. Tölulegar upplýsingar

2.1. Kærur og önnur mál til yfirskattanefndar árið 2013

Í ársbyrjun 2013 voru 285 mál til meðferðar hjá yfirskattanefnd, en þar af lágu málgögn og eftir atvikum kröfugerð ríkisskattstjóra fyrir í 215 málum sem voru þannig tilbúin til meðferðar.

Á árinu 2013 bárust yfirskattanefnd 350 mál til meðferðar. Þar af voru 306 kærur frá skattaðilum vegna ákvarðana ríkisskattstjóra eða sýslumanns, en sektarmál frá skattrannsóknarstjóra ríkisins voru 44 talsins. Eru þetta allnokkuð færri ný mál en nemur meðaltali árunum 2008–2012. Þetta kemur nánar fram í eftirfarandi yfirliti:

Tafla 1. Ný mál á árunum 2008–2013.

	2008	2009	2010	2011	2012	Meðaltal 2008-2012	2013
Kærur	227	379	362	599	374		306
Sektarmál	83	75	28	39	32		44
Samtals	310	454	390	638	406	440	350

2.2. Afgreidd mál árið 2013

Á árinu 2013 kvað yfirskattanefnd upp 392 úrskurði. Þá lauk 16 málum með öðrum hætti, oftast þannig að kærandi afturkallaði kæru sína. Samtals voru því afgreidd 408 mál hjá yfirskattanefnd árið 2013. Er það lítillega færri mál en afgreidd hafa verið að jafnaði á fimm síðustu árum. Þetta kemur nánar fram í eftirfarandi yfirliti:

Tafla 2. Afgreidd mál á árunum 2008–2013.

	2008	2009	2010	2011	2012	Meðaltal 2008-2012	2013
Úrskurðir							
– kærsmål	261	265	333	378	588		363
– sektarmál	50	76	84	47	32		29
Annað	1	9	8	15	8		16
Samtals	312	350	425	440	628	431	408

Í eftirfarandi töflu er gerð nánari grein fyrir afgreiðslu mála hjá yfirs kattane fnd árið 2013. Kemur þar fram móttökuár þeirra mála sem afgreidd voru á árinu.

Tafla 3. Afgreidd mál á árinu 2013.

Komuár	Mál til meðferðar 1.1.2013	Ný mál á árinu	Úrskurðir	Önnur málalok	Samtals afgreidd mál	Ólokið 31.12. 2013
2011	7		7		7	
2012	278		275		275	3
2013		350	110	16	126	224
Samtals	285	350	392	16	408	227

Eins og taflan ber með sér voru í upphafi ársins 2013 sjö mál sem þá höfðu verið lengur en eitt ár til meðferðar hjá yfirs kattane fnd. Úrskurðað var í öllum þeim málum á árinu. Þá lauk á árinu meðferð allra mála frá árinu 2012 að þremur málum undanskildum. Um það bil þriðjungur mála sem bárust á árinu 2013 var afgreiddur á sama ári.

2.3. Niðurstöður mála

Í töflu 4 kemur fram skipting úrskurða yfirs kattane fndar árið 2013, annarra en úrskurða í sektarmálum, eftir því hvort úrskurður leiddi til lækkunar gjalda eða ekki. Í fyrri flokkinn eru taldir úrskurðir þar sem krafa er tekin til greina að hluta eða öllu leyti eða skattákvörðun er felld úr gildi, þ.e. úrskurður leiðir til breytinga á skattstofnum, þ.m.t. yfirferanlegu tapi. Í síðari flokkinn eru taldir úrskurðir sem staðfesta kærða skattákvörðun (kröfu kæranda hafnað að öllu leyti). Einnig falla hér undir mál sem vísað er frá yfirs kattane fnd, m.a. sökum þess að kæra berst að liðnum kærufresti, svo og mál sem vísað er til ríkisskattstjóra til uppkvaðningar úrskurðar að nýju, sbr. 12. gr. laga um yfirs kattane fnd. Til samanburðar eru tölur tveggja fyrri ára.

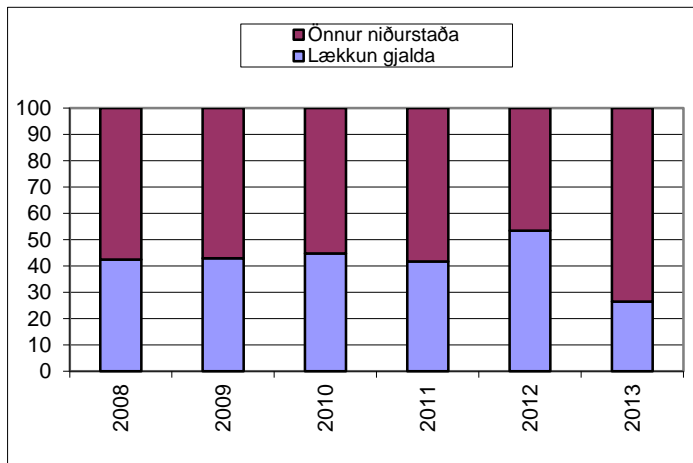
Þá er í töflunni hliðstæð flokkun úrskurða yfirs kattane fndar um skattsektir, þ.e. hvort sekt var ákvörðuð eða ekki. Í síðari flokkinn falla m.a. sektarmál sem vísað var frá nefndinni af ýmsum ástæðum.

Tafla 4. Niðurstöður úrskurða árin 2011, 2012 og 2013.

Ár	Kærumál			Skattsektarmál		
	Fjöldi úrskurða	Lækkun gjalda	Önnur niðurstaða	Fjöldi úrskurða	Sekt	Ekki sekt
Árið 2011	378	158 (42%)	220 (58%)	47	37	10
Árið 2012	588	314 (53%)	274 (47%)	32	29	3
Árið 2013	363	96 (26%)	267 (74%)	29	28	1

Á mynd 1 er að finna samanburð yfir lengra tímabil, þ.e. frá árunum 2008–2013, um hlutfallslega skiptingu úrskurða í kærumálum eftir því hvort niðurstaða fól í sér lækkun gjalda eða aðra niðurstöðu, sbr. skýringar að framan. Hátt hlutfall úrskurða með gjaldabreytingar á árinu 2012 skýrist aðallega af niðurstöðu í mörgum málum um sektarákvarðanir ársreikningaskrár. Hlutfall gjaldabreytinga er umtalsvert lægra árið 2013 en mörg undanfarin ár.

Mynd 1. Niðurstöður úrskurða í kærumálum 2008–2013.

2.4. Gjaldabreytingar yfirskattanefndar

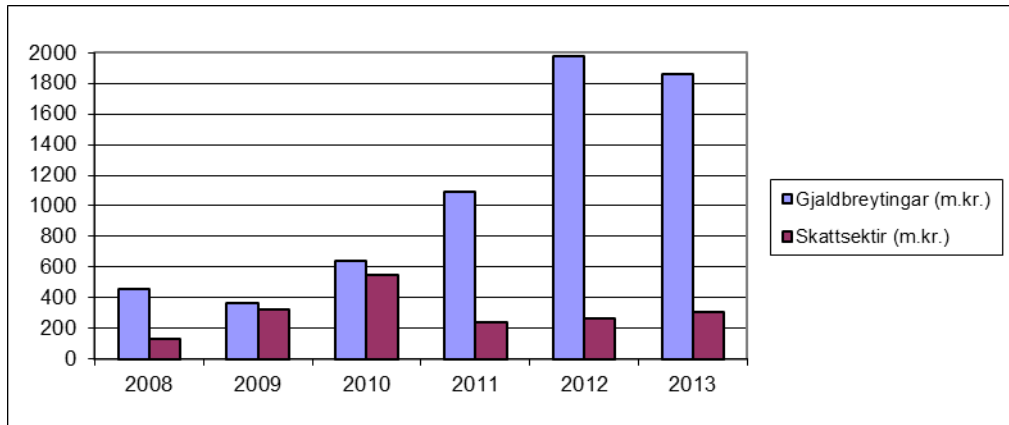
Í töflu 5 er að finna yfirlit um gjaldabreytingar sem leitt hafa af úrskurðum yfirskattanefndar á árinu 2013 og nefndin hefur tilkynnt til innheimtumanns. Breytingar á yfirfæranlegu tapi eru ekki taldar til gjaldabreytinga í þessu sambandi. Jafnframt koma fram í töflunni fjárhæðir ákvarðaðra skattsekta það ár og málskostnaðar sem úrskurðaður hefur verið til greiðslu úr ríkissjóði.

Tafla 5. Yfirlit um gjaldabreytingar, skattsektir og málskostnað samkvæmt úrskurðum yfirskattanefndar árið 2013.

	Árið 2013
Tekjuskattur og önnur gjöld til ríkissjóðs sem lögð eru á samhliða álagningu tekjuskatts, þ.m.t. hækkun frádráttarliða (barnabætur, vaxtabætur o.fl.)	-1.771.719.424
Útsvar	-87.555.017
Virðisaukaskattur, þ.m.t. álag	-4.910.034
Alls lækkun gjalda	-1.864.184.475
Skattsektir (mál frá SRS)	298.630.000
Málskostnaður úr ríkissjóði	2.325.000

Á mynd 2 er að finna yfirlit um fjárhæð gjaldabreytinga (lækkun skatta og gjalda) samkvæmt úrskurðum yfirskattanefndar á árunum 2008–2013 svo og um skattsektir sem ákvarðaðar hafa verið á sama tímabili. Almennt hafa fjárhæðir hækkað umfram verðlagsbreytingar sem verður að telja að gefi til kynna aukið umfang mála. Þó má ekki draga víðtækar ályktanir af gjaldabreytingum síðustu tveggja ára, enda standa tiltölulega fá og sérstök mál þar að baki.

Mynd 2. Gjaldabreytingar og sektarfjárhæðir árin 2008–2013.

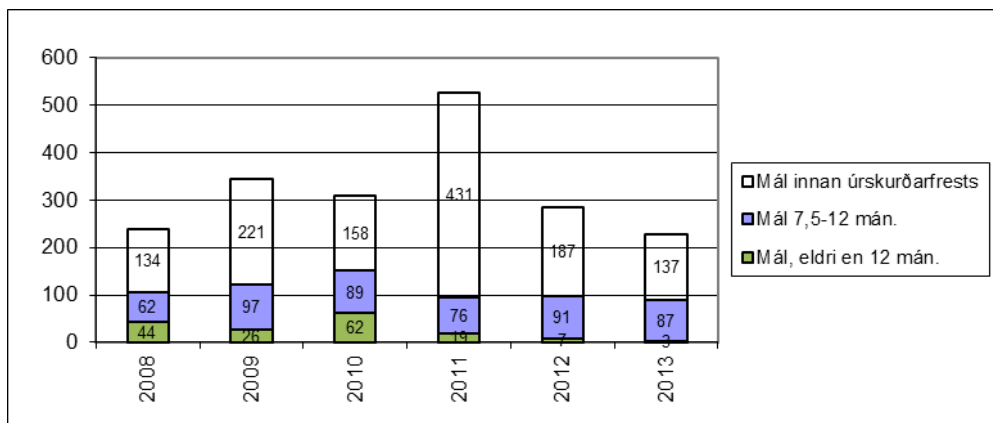

3.5. Mál til meðferðar í árslok 2013

Í árslok 2013 voru 227 mál til meðferðar hjá yfirskattanefnd. Þar af voru 33 mál til umsagnar hjá embætti ríkisskattstjóra og þrjár ófullnægjandi kærur lágu fyrir, en 191 mál var tilbúið til meðferðar fyrir nefndinni.

Á mynd 3 er að finna yfirlit um mál sem til meðferðar voru í árslok 2008–2013, sundurliðað eftir því hversu lengi mál hafði beðið afgreiðslu.

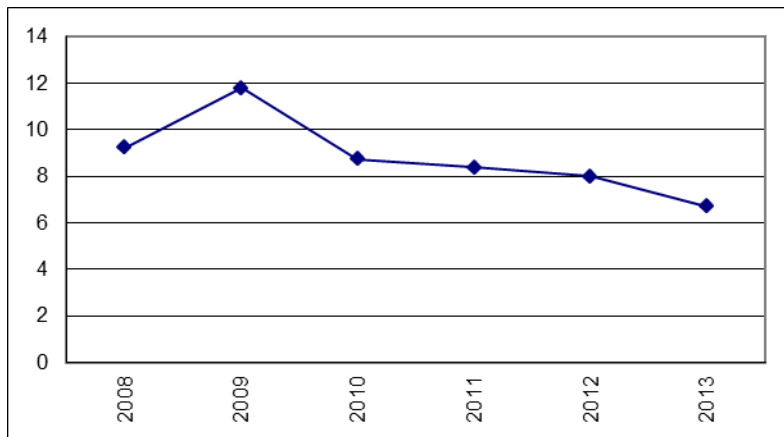
Mynd 3. Mál til meðferðar í árslok 2008–2013, sundurliðað eftir aldri.

3.6. Málsmeðferðartími

Samkvæmt lögum um yfirskattanefnd er hámarksfrestur nefndarinnar til að úrskurða kærur 7,5 mánuðir. Á mynd 4 er gerð grein fyrir málsmeðferðartíma eins og hann reiknast í árslok árin 2008–2013. Málsmeðferðartími er hér miðaður við hlutfall óafgreiddra mála í árslok af fjölda afgreiddra mála á árinu (veltuhraði óafgreiddra mála í árslok). Málsmeðferðartími reiknast 6,7 mánuðir í lok ársins 2013, en var 8 mánuðir í lok árs 2012. Að því er varðar árið 2012 er í þessum útreikningi tekið tillit til þess að mörg sams konar mál voru afgreidd það ár.

Mynd 4. Málsmeðferðartími í árslok árin 2008–2013, reiknaður í mánuðum.

3. Nefndarmenn og starfsmenn

Í yfirskattanefnd skulu eiga sæti sex menn, þar af fjórir sem hafa starfið að aðalstarfi. Nefndarmenn eru skipaðir til starfa til sex ára í senn. Í fyrsta sinn við skipun nefndarinnar, þ.e. 1. júlí 1992, voru tveir menn skipaðir til tveggja ára, tveir til fjögurra ára og tveir til sex ára.

Engar breytingar urðu á skipan yfirskattanefndar á árinu 2013. Ekki var skipað í sæti annars þeirra manna sem hafa starf í nefndinni að hlutastarfi.

Nefndarmenn, sem höfðu starfið að aðalstarfi á árinu 2013, voru:

- Anna Dóra Helgadóttir, lögfræðingur
- Gylfi Knudsen, lögfræðingur, varaformaður yfirskattanefndar
- Ólafur Ólafsson, lögfræðingur, formaður yfirskattanefndar
- Sverrir Örn Björnsson, lögfræðingur.

Nefndarmaður í hlutastarfi á árinu 2013 var:

- Kristinn Gestsson, löggiltur endurskoðandi.

Júlíus Smári, lögfræðingur, gegndi starfi skrifstofustjóra yfirskattanefndar. Auk hans og þeirra nefndarmanna, er hafa starfið að aðalstarfi, voru meginhluta ársins 2013 fjórir starfsmenn hjá yfirskattanefnd. Ársverk voru alls u.þ.b. 8,9, en voru 9,7 á fyrra ári og fækkaði því um sem nemur 8% milli ára.

4. Útdráttur úr ársreikningi fyrir árið 2013

Rekstrarreikningur árið 2013

	2013	2012
Tekjur		
Sértekjur	2.183.102	1.952.628
	<u>2.138.102</u>	<u>1.952.628</u>
Gjöld		
Laun og launatengd gjöld	92.406.792	97.174.033
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	2.800.201	1.623.823
Funda- og ferðakostnaður	526.481	524.317
Aðkeypt sérfræðiþjónusta	550.727	1.040.822
Annar rekstrarkostnaður	400.265	386.292
Húsnæðiskostnaður	27.797.420	26.749.212
	<u>124.484.886</u>	<u>127.498.499</u>
Eignakaup	0	1.667.608
	<u>124.484.886</u>	<u>129.166.107</u>
Tekjur umfram gjöld	(122.346.784)	(127.213.479)
Framlag úr ríkissjóði	<u>125.300.000</u>	<u>123.100.000</u>
Hagnaður/tap ársins	<u>2.953.216</u>	<u>(4.113.479)</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2013

	2013	2012
Eignir		
Veltufjármunir		
Ríkissjóður	12.051.210	9.207.128
Viðskiptakröfur	915.479	484.877
Handbært fé	15.314	15.122
Veltufjármunir	<u>12.982.003</u>	<u>9.707.127</u>
Eignir alls	<u>12.982.003</u>	<u>9.707.127</u>
Eigið fé og skuldir		
Eigið fé		
Höfuðstóll:		
Höfuðstóll í ársbyrjun	9.163.453	13.306.932
Hagnaður/tap ársins	2.953.216	(4.113.479)
Eigið fé	<u>12.146.669</u>	<u>9.193.453</u>
Skuldir		
Skammtímaskuldir		
Viðskiptaskuldir	835.334	513.674
Skuldir	<u>835.334</u>	<u>513.674</u>
Eigið fé og skuldir	<u>12.982.003</u>	<u>9.707.127</u>